

విద్వి విలపితాంది

వెళ్లింట్కి
విజయలక్ష్మి

పెళ్ళిడు కొచ్చింది సీత. ఇప్పటికి
రెండు మూడు సంబంధాలను సంప్ర
తించటం అయితే జరిగింది. కానీ,
యంకా ఏదీ స్థిరమవలేదు.
సీతతండ్రి జానకిరామయ్య మామూలు

మనిషి ఎదుటివారి కోరిక మేరకు
తూగలేడు. తన శక్త్యానుసారం మాత్రం
చేసే నైజం కలవాడు. అప్పులు చేసి,
నెత్తిమీస బదునెత్తుకోవాలని ఆయనకు
లేదు. అందుకే సీత పెళ్ళి ప్రయత్నాలు

విఫలమవుతుంటే, గుండెలమీద కుంపటిగా భావించలేదు.

'దేనికీ ఓ సమయం అంటూ రావాలి. అది వస్తేగానీ ఏ పని జరగదు. శివుడాజ్ఞ లేనిదే చీమైనా కుట్టదుట. ఆ 'వేళ' వచ్చేవరకు మనం ఏం చింతించినా లాభంలేదని తెలిసి తెలిసి చింతించటం ఎందుకూ; అమ్మాయి 'పెళ్ళి కాకుండా యిలాగే వుండిపోడు' అని-తనకు తాను చెప్పకుని, భార్యకు, యింకా ఇతరులకు చెప్పేవాడు.

ఆయన ఆ నెమ్మదితనమూ, శాంత స్వభావమూ కొంతమందిని అబ్బుర పరచేడి :

ఆయన నిశ్చింతని చూసి, ఆయన భార్య పార్వతమ్మ బుగ్గలు నొక్కుకునేడి.

పెద్దవాళ్ళ గురించి యిలా వుండగా, సీత మనసు. కొన్ని విచిత్రాలకు లోనయ్యేడి:

పద్దెనిమిదేళ్ళ యౌవనపు ప్రారంభం లోవున్న సీతకు జగమంతా వసంత శోభగా గోచరమయ్యేడి

నిగ్గుదొంతరలు ఆమెను మొగ్గను చేళాయి:

తనకన్నా నాలుగైదేళ్ళు ఎక్కువున్న యువకులు కనిపిస్తే, మెరుపుతీగలా చాటుకి వెళ్ళేది. కానీ, మనసు-చూసిన ఆ యువకుని చుట్టూ తిరిగేది. చూసినవాడు అందగాడైతే ఆమె మనసు మరింత

పరవళించేడి. వయసు పెట్టే గిలిగింతలు, ఆమె లేదీకనులలో ప్రస్ఫుటమయ్యేవి. రెండుమూడుసార్లు పెళ్ళిచూపుల అనుభవం కూడ వుండేమో—పెళ్ళుంటే ఏమిటి; మొగుడంటే ఏమిటని కల్యాణ మైన తన వేషాతురాలు కల్యాణి హాస్యమాడుతుంటే కొద్దిగా అర్థమై, కానట్టుగా వుంది. ఆ అవస్థే ఓ గిలిగింత; పూర్తిగా అర్థమైనా క్రాంతలేదు అర్థం అనలు కాకున్నా, బాధలేదు; కానీ యీ దళ పడుచుపిల్లల మనస్సులను పరవళ్ళు పెట్టే దళ:

ఇదిలా వుండగా, సీత యింట్లో ముందర ఓ గది భాళిగా వుంది. అందులో ఎవరో ఒకరు అద్దెకు రావాలి. ఒక్క గది కాబట్టి, మనిషి కూడ ఒకడు గానో, ఒక రైగానో వుంటేనే సౌకర్యం; ఎవరో చదువుకునే విద్యార్థియో, పరాయి వాళ్ళో వుద్యోగాలు కొచ్చే బ్రహ్మచారియో, చారిణియో, రావాలి.

ఎవరోస్తారో—అందులో చేరేదాక ఎవరికీ తెలియదు:

సీత అనుకుంది—'ఎవరన్నా తన వయస్సున్న జవ్వని వస్తే తనకు తోడగా వుంటుంది' అని:

ఒక శుభసమయాన, ఓ వ్యక్తి ఆ యింటి గేటు తీసుకువి లోపలికి వస్తున్నాడు.

ముందు సీతే చూసింది.

అతను సీతను చూసి 'ఈ యిల్లు

గలాయన యిక్కడే వున్నారండీ,' అని అడిగాడు.

అతను చూడటానికి చాలా మంచి వాడులా కనిపించాడు. అందంగా వున్నాడు. చదువుకున్నవాడిలా, ఓ ఉద్యోగస్తుడిలా వున్నాడు.

ఆ వ్యక్తిని చూసిన పిదప, అతని మాటలు విన్నమీదట సీతకు అవ్యక్తానుభూతి కలిగింది:

హృదయవీణ శృతులు నవరించు కుంటుంది.

'మా నాన్నగారేనండి. పిలుస్తాను. కూర్చోండి' అని కుర్చీ చూపించింది.

అతను కూర్చున్నాడు. ఆమె లోపలికి వెళ్ళింది. ఓ బిరునిమిషాల, యిరవై నెకెస్తు గడిచిన తర్వాత జానకీరామయ్య గారు అక్కడికి వచ్చారు.

కళ్ళజోడు నవరించుకుంటూ, చివ నవ్వుతో అతన్ని చూశారు. పచ్చిన ఆ వ్యక్తి చటుక్కున లేచి నించుని, 'నమస్కారమండీ' అన్నాడు—అంజలి పుటింది:

'హీ, ననమస్కారం, కూచో బాబూ' అంటూ తానూ కూర్చున్నాడు జానకీరామయ్యగారు.

మనిషే అయినా, వయసు మహిమేమో అతని కంటికి మేరుసర్వతలంలా కనిపించారాయన

మాట్లాడిన ఆ రెండు ముక్కుల్లోనే, 'మీ యువతరానికి మేము పెద్దలం. పైచేయి మాడే' అన్న ధీమా ధ్వనించింది.

యవ

'ముందున్న ఆ గది అద్దెకిస్తారని విన్నానండి. చూద్దామని వచ్చాను' — ఎంతో వినయంగా ఆడిగాడు అతను!

'అలాగా నీ పేరేమిటి నాయనా!'

'మోహనావండీ.'

'ఉద్యోగమా?'

'అవునండి. బ్యాంకులో గుమాస్తా.'

'బాగుంది. అసలు మీ వూరు, తలి

కండ్లులు'

'మాది యిక్కడికి వందమైళ్ళ దూరంలో ఓ చిన్న గ్రామమంది. అక్కడే వుంటారు మా తలికండ్లులు. మా నాన్నగారు వ్యవసాయం చూస్తారు.'

'అయితే కూమీ బుట్ర వున్నవాళ్ళే నన్నమాట. నిన్నూ వ్యవసాయంలోకి దింపక, చదివించి, ఓ వుద్యోగస్తుణ్ణి చేశారన్నమాట మీ నాన్న'— ప్రకంసా పూర్వకంగా, గంభీరంగా నవ్వారు జానకీరామయ్యగారు.

'అవునండీ,' అంటూ సంతోషంగా నవ్వుతూ, సిగ్గుపర్చాడు మోహనావ్.

'పెళ్లైందా బాబూ?'—బాంబు పేర్చి నట్టుగా అడిగారు జానకీరామయ్య.

'అబ్బే, యింకా లేదండీ'— భయం నుంచి తేరుకున్నవాడిలా నవ్వారాన మిచ్చాడు.

'ఎందుకంటే, ఒకే గది నాయనా. వెళ్లాలి పిల్లలన్న వాళ్ళకి యిబ్బంది పెట్టడంకన్నా, వీలాంటివాళ్ళ కిప్పటం నయం కమా' ఆ మాటలకు నూటికి

నూరు మార్కులు కొట్టేసినంత సంబరం కలిగింది మోహనావుకి.

'కానీ, పెళ్ళిడుకొచ్చిన పిల్లను పెట్టుకుని, యీ ముసలాయన కిదేమి ఆలోచన! : సహజ విరుద్ధంగా వుండే యీయిన మనస్తత్వం' అనుకున్నాడు.

'అయినా, ఆ పిల్లకు పెళ్ళి కాలేదని రుజువేమిటి? పెళ్లైందేమో! ఐనా, ఎందుకొచ్చిన గొడవ. ఆయనకు నాలాటివాడే కావాలి. నేనే వచ్చాను కాబట్టి సరిపోయింది' అని మనసుకి సర్ది చెప్పుకుని,

'గది అద్దె ఎంతండి? ఓ మాటు చూపిస్తారా?' అని అడిగాడు.

'అద్దె అరవైరూపాయలు బాబూ. రా చూపెడతాను' అని, వెంట తీసి కెళ్లారు.

అద్దెనవారంరోజులకే, మోహనావు అయింట్లో, ఆ గదిలో అద్దెకు చేరాడు.

ఆనాడు, తలుపు చాటుగా నిలబడి, తండ్రితో అతని సభాషణ విన్న సీత, అతను తమ యింట్లోనే చేరటం లోలోపల సంతోషించింది.

మోహనావుని చూసిన తర్వాత, 'తనలాంటి జవ్వని' రానాడుకేమీ చిన్న బుచ్చుకోలేదు! చాటువాటుగా వుండి, అతని చర్యలను గమనించుసాగింది సీత!

అతను తలవంచుకుని, తనేమో, తన పనేమో అన్నట్టుగా వున్నాడు!

సీత అట్టడుగు మనసులో కొంత

నిరుత్సాహం కలిగినా, 'మంచివాడు' అనుకుంది పైపై మనసుతో! రానురాను మోహనావు సీత మనసులో తిష్టవేయ నారంభించాడు! ఆమె కలల్లో కథా నాయకుడై కూర్చున్నాడు.

'ఇలా కనిపించి, అలా మాయ మయ్యాడు' అని లేకుండా, తమ యింట్లోకే వచ్చి చేరాడు. అందుకే ఎప్పుడూ కనులలోనే మెదులు తున్నట్టుగా వుంటాడు.'

ఈలోపుగా సీతకు మరో పెళ్ళి సంబంధం వచ్చింది. పెళ్లివాళ్ళొచ్చారు - పెళ్ళి కొడుకుతో సహా! సీతను చూసి వెళ్ళారు. ఇంకా మిగిలిన విషయాలలో వుత్తరాల రాకపోకలు జరుగుతున్నాయి.

'ఈ సంబంధమూ తప్పిపోలేకావుణ్ణు' అనుకుంది సీత! ఆమె మనసులోని పోరాటం, ఆవేళం ఆమె పెద్దలకు తెలియదు. చెప్పటానికి ఆమెకూ భయం. అలా ఎవరిద్యాసలో వాళ్ళు కొన్ని రోజులు గడిపారు.

ఆ రోజు సీత పుట్టినరోజు. కొత్త బిడ్డలు కట్టుకుని అందరికీ సమస్కరించింది.

అందరూ అన్నారు, 'శీఘ్రమే వివాహ ప్రాప్తిరస్తు' అని.

అది దీవెన! అలా దీవిస్తుంటే, సీత మనసులో మోహనావు మెదిలాడు.

'వీళ్ళ దీవెన ఎలా పలిస్తుందో'

తేలు కొట్టాడు

నేను స్త్రీలులో పడి తేలు కొట్టాడు
 తేలుగా కొవటు మే మరబడాయింట్
 ఎక్కడ యాసిన్య యా ఒక తేలు తోనే
 తేలు చేసాడు!

అత్యధిక సెక్సు
 సేస్తు కొరబెంగా
 యాసిన్య పువర్వ న
 నిలుపువేయకున్నవది
 ఆక్షర

నన్న సంకయమూ, భయమూ కూడ
 ఆమెకు లేకపోలేదు.

కానీ, తన మనసుని అందరి ముందూ
 వరిచే తెగున ఆమెకు లేదు. అణకువ,
 మంచి, మర్యాద లనే మాటల మధ్య
 పెరిగింది ఫెద్దవాళ్ళు చెప్పినట్లు వినటమే
 యింతవరకూ తనకు తెలుసు కానీ,
 ఎప్పుడూ వుల్లంఘించ లేదు ఇంత
 కాలమూ ఆలాంటి అవసరమూ రాలేదు.
 ఇప్పుడే ఆమెలో ఎటూకాని సంఘర్షణ:

ఆ రోజు తలితండ్రుల సంభాషణ
 విన్న సీత స్తబ్ధించిపోయింది: 'ఫెళ ఫెళ'
 కళ్ళు పొడిచే మెరుపు, భూమి అదురు
 తున్న ధ్వని, కర్ణద్యయాలను పూడ్చి
 వేస్తున్నట్లు ధూళిని రేపే సుడిగాలి
 యీల—తుఫాను వాతావరణం ఆమెలో
 చెలరేగింది. కళ్ళల్లో నీళ్ళు నిలిచాయి.

అవి వర్షించాలి ఆ తర్వాత ఆ బరువు,
 మనసులో రేగిన వీభక్త్యం అణగారాలి:

ఒకటిదై, తన గదిలో కూర్చుని
 ఎంతపేపు విలపించిందో సీత, ఎవరికీ
 తెలియదు.

తలితండ్రుల సంభాషణ చెవుల్లో
 మార్మోగుతున్నది.

'పార్వతీ, మొన్న అమ్మాయి ని
 చూసివెళ్ళినవాళ్ళ దగ్గరనుంచి వుత్తరం
 వచ్చిందే'—జానకిరామయ్య అప్పటికే
 ఒకమారు అందరి విషయాలను
 తెలుసుకున్నారేమో—అయిన కంఠంలో
 సంకోషం తొణికిసలాడింది.

'ఏమీ వ్రాశారండీ? పెళ్ళికి సమ్మతించి
 చారా' పార్వతమ్మ అత్యంతగా అడిగింది.

'ఊ, కుళవార్తే, కుళవార్తే!
 నేను చెప్పలేదూ, దేవితైనా వేళ

రావాలని అది వచ్చింది, అమ్మాయి పెళ్ళి కుదిరింది ఇంక మనకే బెంగా లేదు. అబ్బాయి కూడ చదువుకున్నవాడు; మంచి ఉద్యోగస్థుడు. మన సీత అదృష్టవంతురాలే.'

'అవును. ఇదంతా దాని అదృష్టమే. కట్నకానుకల్లో పేవీ ఏమీ లేకుండానే సంబంధం కుడిరింది; ఇక ఆందరికీ వుత్తరాలు వ్రాసేయాలి'-తెగ సంబరపడి పోయింది సార్వతమ్మ.

'ఊఁ, యింక కాశీదు మవ్వు యింటి పనులు, నేను బయటి పనులు చూసు కుంటూ, చకచక పెళ్ళినాటికి అంతా రెడీ చేయాలి. నేనో మాటు పంతులు గార్ని చూసొస్తా-అ ఖండువా' అందుకో.

'ఇదుగో— ఖండువా అందిచ్చింది. సార్వతమ్మ.

కూతురి పెళ్ళి కుదిరితే యింక ఆనంద పరవశమా కన్నవారికి; ఆళ్ళర్యంతోపాటు — మెల్లిగా ఆషేదన కూడ చోటు చేసుకుంది సీత మనసులో.

ఇప్పుడు తనేం చేయగలదు ?

'ఈ పెళ్ళి వద్దు నాన్నా. నేను పెళ్ళంకూ చేసుకుంటే మోహన్రావునే చేసుకుంటాను' అని చెప్పగలదా ?

అసంభవం !

అసలు . అసలు.... మోహన్రావుకి తనపైనున్న అభిప్రాయ మేమిటో? తనంబే యిష్టమో, లేదో? ఇంతకు

ముందే ఏ మేనరికం లాంటి దేమన్నా వుంటే, యింక ఆ ప్రసక్తే లేదు.

అతన్ని చూడగానే తన మనసు పుబలాటపడేది గానీ, అతను కల వంతుకుని వెళ్ళిపోయేవాడు గదిలోకి.

అలాంటి అతని మందితనాన్ని తిట్టాలనివుంది సీతకిప్పుడు ! ఇప్పుడు తనేమన్నా చేస్తే, చివరికి తలితండ్రుల ఆనందాన్ని కూడ తుడిచివేసినదౌతుంది. వారి పరువు ప్రతిష్ఠలకు భంగం కల గొచ్చు. అజన్మాంతం వాళ్ళని దుఃఖ సాగరంలో ముంచిన దౌతుంది. కాబట్టి, తాను యిప్పుడు ఏమీ చేయకూడదు. ఏమీ ఎరగనిదానిలా వుండాలి కలలు కల్లలుగామారినా, మనసులో అసంతృప్తి పేరుకుపోయినా, మనసునో శింగా మార్చుకుని, వాటిని అంటనీయకుండా జాగ్రత్త పడాలి; అదే తన ప్రస్తుత కర్తవ్యం. ఈ జన్మ కింతే ఫలం. ఇదే తనకు దేవుడు నిర్ణయించిన జీవితం. తప్పదు. దీనినే సంఖోషంఖో స్వీకరించాలి' సీత చివరికా విర్ర యాని కొచ్చింది; పెళ్ళి ద గ్గ ర య్యో కొద్ది యింట్లోవాళ్ళ హడావిడికి చూసే చూడ నట్టుగా మెనలుతుంది. ఇంక రెండ్రోజు లుండనగా యింట్లో చుట్టాల కలకలం ఎక్కువైంది. అని వయసుల వాళ్ళు యింట్లో చేరి, యిదే 'ప్రపంచం' అని పించారు.

కొంతమంది తనని ఏజేవో మాటల్లో

ఎగతాళిచేశారు పూర్తిగా మొహం ముడుచుకుని కూర్చోలేక పోయింది. ముసిముసిగా నవ్వింది. ఎదుటి వాళ్ళకి ఆ నవ్వులో జీవం కవిపిస్తే చాలు.

ఇంటి చుట్టూ పందిరి వేళారు. ముందర సామియానా కట్టారు. అరటి చెట్లు కట్టారు. మావిడాకులు ముడిచారు. వెళ్ళిరోజుకి పూర్తిగా వెళ్ళికళ — ఆ యింటి కొచ్చేసింది. ఎందుకో, అటొచ్చిన సీత — మోహనానంద గది కూడ తమ చుట్టాలు ఆక్రమించి వుండటం చూసింది.

'ఇదేమిటి? తనకు తెలియదే! అత నేమయ్యాడు?' అనుకుంది.

'అమ్మా, ఆ ముందర గదిలో కూడ మనవాళ్ళు వున్నారేమిట?' అని తల్లి నడిగింది.

'అవునమ్మా, పెళ్ళైయ్యేవరకూ కాస్త ఆ గది యివ్వమని అతన్నడిగారు నాన్న గారు. అతను ఓ వారం వెలపు పెట్టాడుట, వాడు కోమలి చెప్పి, కూతురికి సమాధానం చెప్పి హడావిడిగా వెళ్ళిపోయింది పార్వతమ్మ.

సీత మనసులో నిరాశ చోటు చేసుకుంది.

'అఖరికి అతను నా వెళ్ళి కూడ చూడకుండా వెళ్ళిపోయాడు. అమ్మా, నాన్న వుండమని బలవంత పెట్టలేదేమో! అవును, అతను చుట్టూ, పక్కమా వుండమని ఆపేయటానికి. ఉన్నా

యవ

మావినా అతనిష్టమే. అతని కిష్టంలేదా తన పెళ్ళి చూడటానికి? ఎందుకిష్టం లేదు.'

ఇంక ఆలోచించలేకపోయింది సీత. అతన్ని గురించిన ఆలోచనలు అనర్థ దాయకం. అదుపులో వుండు' అని మనసు హెచ్చరించింది.

మంత్రాల మధ్య, మేళతాలలో హోరులో, అగ్నిసాక్షిగా సీత పెళ్ళి జరిగిపోయింది.

అమె భర్త వెంకట్రావు-అమెను, అదను దొరికినప్పుడల్లా క్రీగంటచూసిన వ్యవస్థ వున్నాడు.

మెల్లి మెల్లిగా తాను నవ్వటం నేర్చుకుంది. తన మనసులో వెంకట్రావు రూపాన్ని ప్రతిష్ఠించ ప్రయత్నాలు చేసింది. అతని పసర్యలోనే ఆనందం వెతుక్కుంది. అతనికే తన జీవితం అంకితం చేసి, భారత నారీమణి అలనాటి సీతమ్మకు ప్రతీకగా నిలిచింది; మానసికంగా తన మెదలో మెరిసే తాళి, దాన్ని కట్టిన వెంకట్రావుకి ఎంకో గౌరవ మర్యాదల నందించి తమ వంశ గౌరవాన్ని విలబెట్టింది.

భర్తతో కాపురానికి వెళ్ళింది సీత. వెంకట్రావుకి ఢిల్లీలో వుద్యోగం. అంత దూరం పంపలేక పంపారు కలివండ్లు లామెను. ఎక్కడవున్నా తమ కూతురు సుఖపడితే చాలునని వారి భావన. అనుకున్నప్పుడల్లా వెళ్ళిరావటం కుదరదని

పనికాబట్టి, కనీసం వారానికో వుత్తరం తప్పక వ్రాస్తుండమని కూతుర్ని కోరారు. ఆమె వుత్తరం వచ్చినరోజు, యిక ఆ తలవంద్రులకు అన్నం నీళ్ళు అక్కర్లేదు! కూతురి వుత్తరాల ద్వారా అల్లుడి మంచితనం ప్రస్తుతమయ్యేది తమ విద్ధ అదృష్టవంతురాలని పొంగిపోయేవారు.

అలా రోజులు గడుస్తున్నాయి. సీత తొలి పండుగటికి కూడ ఇంటికి రాలేదు అందుకు విచారిస్తూ తండ్రి వుత్తరం వ్రాస్తే,

“మీ అల్లుడు — యీ ఒక్కరోజు పండుగ కోసం అంతదూరం వెళతామా? ఈ రోజుల్లో ‘యిలాంటి నెంటిమెంట్లు, మానుకోవాలి ఏదాదికోసారి, ఒక నెల నెలవుపెట్టి’ వెళితే, అక్కడ వున్నట్టూ వుంటుంది. ఎక్కడ ఢిల్లీ, ఎక్కడ మీ పూరు! అంటున్నారు. ఏమీ అనుకోకండి నాన్నగారు. అమ్మని బాధపడవద్దని చెప్పండి. మేము వీలుమానుకుని ఓ నెల వుండేలా వస్తాము’ అని జనాబు వ్రాసింది

చేసేదిలేక, కూతురికీ, అల్లుడికీ బట్టలకి డబ్బు పంపి తృప్తిపడ్డారు జానకీరామయ్య దంపతులు.

ఏదాది తర్వాత సీత, వెంకట్రావులు జానకీరామయ్యగారింటికి వచ్చారు.

ఏదాది తర్వాత చూసిన కూతుర్ని ఒక్క నిమిషం వదలకుండా ఐదురు చెప్పారు జానకీరామయ్య, కూతురికీ,

అల్లుడికీ యిష్టమైనవి చేయడమే పార్వతమ్మ పని!

ఏ పండగా లేకుండా, వాళ్ళింట్లో పండగ వాతావరణం నెలకొంది.

వాళ్ళొచ్చి పదిహేను రోజులు గడిచాయి. ఆ మాట, యీ మాటమీద, మోహనావు మాట కూడ వచ్చింది.

‘ఇంకా అతనే వున్నాడమ్మా ఆ గదిలో’ అని అడిగింది సీత.

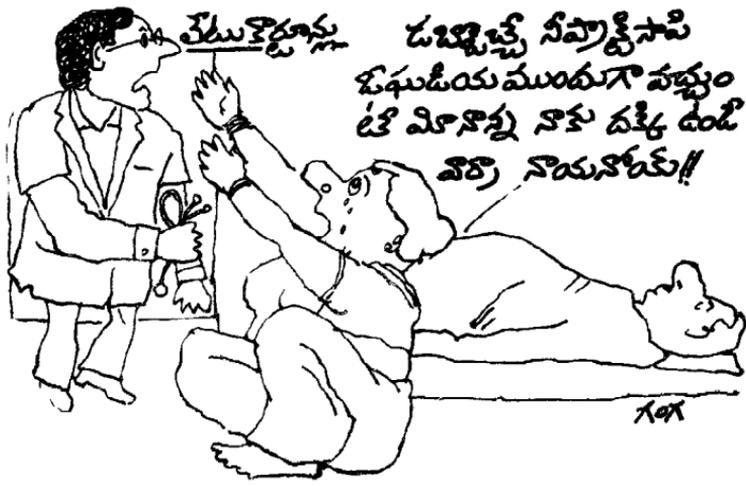
ఎందుకంటే, తానొచ్చిన దగ్గరనుంచి ఆ గది తలుపుకి తాళంకప్పనే చూస్తుంది. భర్త వుండబట్టి ఆ ఆలోచన ఎక్కువచేసే అవకాశం చిక్కలేదు. అటు, యిటు తిరగటం తోనే సరిపోయింది పదిహేను రోజులు!

ఇప్పుడే అతని సంగతి తెలుసుకోటానికి కాస్త తీరిక చిక్కింది. మోహనావుని మర్చిపోకపోయినా, తన అభిప్రాయాన్ని మాత్రం మార్చుకుంది సీత. అందుకే ధైర్యంగా అదగ గలిగిందేమో!

‘మోహనావుకి పెళ్లైంది సీతా. మొన్ననే—మీ నాన్నగారు కూడ పెళ్ళికి వెళ్ళొచ్చారు అతని మేనమామ కూతుర్ని చేసుకున్నాడు’

సీతకు ఆ ఐదురు సంకోషాన్నే కలిగించింది. ఆ మేనమామ కూతురు అదృష్టవంతురాలనుకూడ మనసులో!

‘అయితే యిప్పుడప్పుడే రాడన్న మాట. కావురం పెడితే, యింక కొంచెం

యెక్కడోనూ డబ్బెచ్చే నవ్వుకీసాపి
 ఓఘడియముందుగా పట్టుం
 తే మీనాన్న నాకు వక్రి దుండీ
 వెదొ నాయనోయ్!!

పెద్ద యింట్లోకి వెళతాడేమో' యదా లాపంగా అడిగింది.

'అతను యింట్లో మనిషిలా కలిసి పోయాడు సీతా పక్కన మరో గది కలిపి, కాపరానికి తగినట్టుగా చేసి, అతనికే యిద్దామంటున్నారు మీ నాన్న గారు.'

సీత చాచికేమీ సమాధానం చెప్పలేదు.

వదిహేను రోజుల తర్వాత సీత, వెంకట్రావ్ థిల్లీకి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ తర్వాత సంవత్సరం కూతురూ, అల్లుడూ మరీ మరీ పిలిస్తే, జానకి రామయ్య దంపతులు థిల్లీకి వెళ్లారు. కాబట్టి, ఆ యేడు సీత యీ ప్రాంతాలకి రాలేదు

మరో రెండు సంవత్సరాలు కూడ, సీత పుట్టింటికి రాలేకపోయింది. ఆమె భర్త ఆమెను వుత్తరదేశంలో మరి కొన్ని వూళ్ళు చూసినావటానికి తిను

కెళ్లాడు మరలా కూతుర్ని చూడాలని వేయికళ్ళతో ఎదురు చూడసాగారు జానకిరామయ్య, పార్వతమ్మలు.

సీత పెళ్లై ఐదు సంవత్సరాలు పూర్తయ్యాయి.

ఇంకా సంతానం కలగలేదు. అప్పుడప్పుడూ ఆ వెలితి కనిపించసాగింది.

తన భర్తను పోలినకొడుకు పుట్టాలని ఆమె అంతర్మనసు వాంఛ. ఎదురు చూపులో వుంది.

ఆ యేడు ఆమె ఒక్కరే పుట్టింటికి వచ్చింది. అఫీసులో పని ఒత్తిడివల్ల రాలేనన్నాడు భర్త!

అతన్ని వదిలి వెళ్ళబుద్ధవలేదామెకు! భార్య మనోవాంఛని అర్థంచేసుకున్న వెంకట్రావు, ఆమెను వెళ్ళిరమ్మని ప్రోద్యలించాడు.

తలిదండ్రిలను చూడాలన్న కోరిక

కూడ నమంగా వుండటంవల్ల, ప్రయాణం అయింది సీత.

సీత రాక జానకిరామయ్య, పార్వతమ్మలకు ఎంతో సందడిగా వుంది.

సీత వచ్చినారం రోజులయ్యాయి.

అంతవరకూ దాచిన ఓ విషయం, యింకా కూతురికి చెప్పకుండా వుండలేక పోయింది పార్వతమ్మ.

ఆ మాట విన్న సీత, ప్రక్కనే పిడుగు వడ్డట్టు స్థలించిపోయింది:

కళ్ళముందు ప్రపంచం గిరగిర తిరుగుతున్నట్టు అయ్యింది.

'ఎంత ఘోరం జరిగిపోయిందమ్మా' అంది నీరసంగా. ఆమె కన్నుల్లో రీలా మాత్రంగా కన్నీటి తెర కమ్మింది.

నిజమేనమ్మా, చాల ఘోరం పెళ్లై యేదాదెందేమో, అంతే. అతని జీవితం అనుభవపూర్వకమై పోయింది. మంచి వాళ్ళనే భగవంతుడు సోదీస్తుంటాడు. వీనాడు ఏపాపం చేశాడో, యీనాడు. అనుభవిస్తున్నాడు'. పార్వతమ్మగారు తాత్పర్యంగా మాట్లాడినా, ఆ మాటల్లో ఆమె బాధ కూడ వ్యక్తమౌతుంది:

అప్పటినుంచీ సీతలో విరుత్సాహం పేరుకుపోయింది. మోహనానంద్, తమ యింటిలో చేరేవరకూ ముక్కు మొహం తెలియనివాడు. మొదట ఒక రకంగా తన మనసులో చోటుచేసుకున్న, మానసికంగా దగ్గరయ్యాడు. తర్వాత, తాను పరిస్థితులకో రాజీవడి, మనసు మార్పు

కుంది. అయినా, అతను మనసుకి దూరం మాత్రం కాలేదు. చిరకాల పరిచయం, అతన్ని దగ్గరివాణ్ణి చేసింది. తన యింట్లో ఓ సభ్యునిలా చేసింది. ఇప్పుడు అతని కొచ్చిన కష్టానికి, తమ యింట్లో అందరూ మనోవ్యధ ననుభవిస్తున్నారు. తనకు మరింత ఎక్కువగా వుండేమో : కానీ, తన మనసు మట్టుకు నిర్మలమైందే:

మరో పదిరోజులు గడిచాయి. మోహనానంద్ వచ్చాడు. మనిషి చాల నీరసించి పోయాడు. అతని మనసుకి ఓ గాయం తగలటం వల్ల, మనిషి జబ్బుచేసినవారి కన్నా హీనకళతో వున్నాడు :

తన గదికలుపులు తీసుకుని, తల వంచుకుని లోపలికెళ్ళిపోయాడు.

అతన్ని చూడగానే, దగ్గరకెళ్ళి ఓదార్పు మాటలు చెప్పాలని సీత మనసు తహతహలాడింది.

మొదట తల్లితండ్రీ వెళ్ళి మాట్లాడి వచ్చారు. అతని గదినుంచి బయటికి వస్తున్న వారి మొహాలు కళావిహీనంగా వుండటం గమనించింది సీత.

'అతనెలా వున్నాడో' అనుకుంది పదే పదే.

అతనితో మాట్లాడాలని వుంది గానీ, ఎందుకో అలా వుండిపోయింది. తన మనోప్రవృత్తి తనకే విచిత్రంగా తోచి, నవ్వుకుందొక సారి :

ఇంతలో మరో ఘోరం జరిగి పోయింది.

వెధవనగులు... పోతే వాయ్యాయి !! పోతూ అదాంగాడు
నా కార్డున్న నెలా మెచ్చు కొన్నాడో చూశావా మాధవీ!

సంతోషాన్ని మాత్రమే కోరే మను
షులను, దుఃఖసాగరంలో ముంచి
వేడుక చూడటం ఆ దేవుని క్రీడ
కాబోలు! లేకుంటే, యీ దుఃఖాలు
నిండుకుసంభవిస్తాయి? కనిపిస్తే, తన
చర్యలకుమనుషులు వారి కని తీర్పు
కుంటారేమోనని, ఆ దేవుడు ఎవ్వరికీ
కనిపించడుకూడ!

దేవుడు పిరికివాడు! తాను సృష్టించిన
మనుష్యులకే కనబడటానికి తనకు ధైర్యం
చాలదు. కనుమరుగ్గా వుండి, యిలాంటి
మోరాలు సృష్టించుకుంటాడు.

అందుకున్న తెలిగ్రాంలోని సంగతి
చదివి, "సీతా" అని ఓ కేక పెట్టారు
జానకిలామయ్యగారు.

ఆ పిలుపులో దుఃఖం, దైన్యం,
భయం అంతా మిళితమైవుంది.

తండ్రి పిలుపుకి అదిరిపడి వచ్చిన
సీత, ఆ గులాబిరంగు తాగితం అందు
కుని, చదివి, కుప్పగా కూలిపోయింది.
ఆమె నోటంట ఏమాటా రాలేదు.
అప్రయత్నంగా కన్నీరు కాలువలు
కడుతూంది.

వారి పరిస్థితి చూసి అదిరిపడ్డ
పార్వతమ్మ, దిక్కుతోచక మోహ
న్రావుని పిలుచుకుని వచ్చింది.

'ఏమిటి బాబూ, నువ్వన్నా చెప్పు
నాయనా. తండ్రికూతుళ్లు నా ఆరాటం
పట్టించుకోకుండా అలా ఐపోయారు.
ఎంత అడిగినా ఏమీ చెప్పటం లేదు'
అంటూ కళ్ళొత్తుకుంది.

సంగతి తెలుసుకున్న మోహన్రావు
క్షణం స్థంభించిపోయాడు. అతని
కన్నుల్లో కన్నీళ్లు నిండాయి.

'ఏమిటి నాయినా. త్వరగా చెప్పు.' అంటున్న పార్వతమ్మని నిశితంగా చూశాడు ఆ తర్వాత, దేవునిచే తమ యీ కార్యావికే నియమింపబడ్డవానిలా 'మన సీత భర్త, యాక్సిడెంట్లో పోయారటమ్మా' అనేసి, అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయారు.

'సీతమ్మా' అని పార్వతమ్మ కూతుర్ని వాచేనుకుని విలపించింది. క్షణంలో ఆ యిల్లు ఏడుపులతో కళ కోల్పోయింది.

తన గదిలో మోహనానుభూతి అదే పరిస్థితిలో వున్నాడు. ఆ క్షణాన భూమ్మీద వడ్డ మానవులు ఏకమయ్యారు గానీ, సృష్టించిన భగవంతుడు పరాయి వాడైపోయాడు : అంతా నిందించారు :

సీత బ్రతుకు పంట, ప్రకృతి బీభత్సానికి కొట్టుకుపోయింది : ఆమెకు మిగిలిందిక బీడువారిన జీవితం.

సీత దుర్భరంగా రోజులు గడప సాగింది. కూతుర్ని తలచి కుమిలి పోయారు ఆమె తలితండ్రులు. ఏమి చేయాలో అర్థంకాక చేతులు నలుపుకోటం మినహా, యింకేమీ తోచలేదు వారికి.

ఒంటరిగా కూర్చుని కన్నీరు కార్చే సీత మనసులో ఆమె భర్త వెంకట్రావు మిగిలిపోయాడు. అతన్ని తలచి తలచి విలపించేది.

ఆరోజు మల్లె పండ్లి క్రింద కూర్చున్న సీతను చూసి, దగ్గరకొచ్చాడు మోహనానుభూతి.

'సీతగారు' అన్నాడు - అల్లంక దూరంలో నిలబడి. సీత ఏదో పరధ్యానలో వుంది. అతని పిలుపు ఆమె చెవుల కందలేదు.

'సీతగారు' అన్నాడు మరలా తటపటాయింది.

ఇటుతిరిగి చూసిన సీత, కన్నుల్లో కన్నీరు గమనించాడతను. బొట్టులేని ఆ వదనం చూస్తుంటే, అతని కడుపులో బాధ మెలిదిరిగింది.

తన రాకని గమనించిన సీత చటుక్కున లేచి నిలబడింది. కన్నీళ్ళు తుడుచుకునే ప్రయత్న మేమీచేయలేదామె.

'సీతగారు. మీరలా కన్నీళ్ళు పెట్టుకుంటే, నేను చూడలేనండి. విధిచేతుల్లో కీలుబొమ్మలం మనం. ఏదెలా జరగాలనందో అలాగే జరుగుతుంది. అన్నిటినీ దిగమింగి, రోజులు గడపడమే మనం నేర్చుకోవాలి. నా భార్య, పుట్టిన పసి కందు ఒక్కసారి కన్నుమూసిన నాడు నాకు అంతా అంధకారంగా తోచింది. కానీ, కాలక్రమేణా యిదంతా ఓ మిథ్య అని తెలుసుకున్నాను. ఏదీ లాభం లేదు సీతగారు.'

సీత ఏమీ మాట్లాడలేదు. మోహనానుభూతి యింత మాట్లాడగలడా అన్నట్టు ఆశ్చర్యపోయి చూస్తుంది.

అంతలో మోహనానుభూతి, స్వాధీనం తప్పినవాడిలా చిత్రంగా మాట్లాడాడు. ఈ మోరం జరిగిన తర్వాత, తన

మనసులో మారుమోగుతున్న మాటను వశంతప్పి అనేశాడు.

'అనబ, ఆశించినట్టు జరిగివుంటే, యిప్పుడు యిద్దరి జీవితాలూ ఎంతో బాగుండేవి. నేను ముందే చెప్పాను కదూ, విధి బలీయమవి. మిమ్మల్ని చూసిన ఆ మొట్టమొదటి సారే, మీరు నన్ను అక్కర్లించారు. మీతో నా పెళ్ళి ఆలోచన కూడ వచ్చింది. కానీ, అంతా బయటపెట్టేలోపుగా, నా కళ్ళముందే

మీ పెళ్ళి తీర్మానమైంది. మనసొప్పకే పెళ్ళికి నేనుండకుండా వెళ్ళిపోయాను. మీరేమనుకున్నా నాకు ఫరవాలేదు. మీ యందు నాకిప్పటికీ ప్రేమ వుంది. నా మనసు మిమ్మల్ని యింకా ఆహ్వానిస్తూనే వుంది. ఈ వయస్సులో మీ జీవితం అడవికాచిన వెన్నెల కాపూడదు. మీరు మళ్ళీ మీ నుడట తిలకం దిద్దుకోవాలి. మీ మొహం కళకళ లాదాలి. మీరు పుత్రాహంగా తిరగాలి. తల్లిగా మారి,

మీ ముద్దుబిడ్డలని—పెంచాలి. మీరు ఊఁ అంటే నేను....”

అతను మాట వూర్తి చేయలేదు. 'మోహనావ్' అని పిడుగు పడ్డట్టుగా అరిచింది సీత. అదిరిపోయి ఓ అడుగు వెనక్కివేళాడు అతను. ఒక రకమైన ఆవేశం నుంచి బయటపడ్డ వాడిలా, 'క్షమించండి సీతగారు' అని చేతులు జోడించాడు. అక్కడినుంచి వెళ్ళిపో బోయాడు. 'అగు' అని అపింది సీత. అగిపోయాడు.

'మోహనావ్, నీకన్నా నేనే చాల అనుభవజ్ఞురాలివి. పెళ్ళి కాకముందు మొదట నేనూ నీలాగ ఏవేవో వూహించు కున్నాను. కానీ నా మెళ్ళో మూడు ముక్క వేయడమే కాదు, ఆయన నన్ను అమితంగా ప్రేమించారు. ఆయన లేక పోయినా, ఆ ప్రేమను తలుచుకుని, మిగిలిన నా జీవితం గడిపేలా ప్రేమించారు. నా మనసులో తానే పరిష్టంగా నిలిచిపోయేలా ప్రేమించారు. ఆయన్ను ఆ అమృతమయమైన ఆ ప్రేమను నేను అజన్మాంతం మరలలేను. మరల పెళ్ళి చూడాలి, ఆయనకు ద్రోహం చేసి, ఆ పాపానికి ఒడిగట్టలేను మోహనావ్.' ఇంకెందుకు నాకు వివాహం. నైవాహిక జీవితంలోని మూడుర్యానిచవి చూపించిన' ఆయనకు — నా భర్తకే యీ జీవితం అంకితం. ఇప్పుడు ఆయన

రూపం, నా గర్భంలో రూపుదిద్దు కుంటుంది. ఆయన బిడ్డకు తల్లివై, అవంశాన్ని విలదలై మహాత్తర అవకాశం నా కందించింది. ఆ ఆనందం చూసు కోవటానికి ఆయన లేరు దానికి మన మేమీ చేయలేము అదే విధి; అంకు రార్పణ జరగకపోయింపె, నేనూ ఎప్పుడో ప్రాణాల్ని విడిచే వుండేదాన్నే కానీ మోహనావ్ — మళ్ళీ పెళ్ళి గురించి ఆలోచించేదాన్ని కాను. అంతట జీవితాన్నిచ్చా రాయన నాకు! మళ్ళీ యింకొకసారి ఆప్రస్తావన తేకు. వెళ్ళిపో యిక్కణ్ణుంచి, వెళ్ళిపో.'

రౌద్రంగా మారిన సీతని చూసి, వణికిపోయాడు 'మోహనావ్. తన అపచారాన్ని గ్రహించి, ప్రతిహతం గావించుకునే మార్గంకోసం కాబోలు అరాటపడ్డాడు. అఖరికి తనని సంబాళించు కుని అన్నాడు.

'క్షమించండి సీతగారు. నేను పాపిని. మహాపాపిని. ఏదో ఒక్క తెలియని స్థితిలో మీకో అనకూడని మాటలన్నాను. దయచేసి మన్నించండి. దేవతలాంటి మీ ముందుండటానికి నేను అర్హుణ్ణి కాను. వెళ్ళిపోతున్నాను. ఈ వూర్లో నుంచే వెళ్ళిపోతున్నాను

'కానీ, ఒక్క మాట. మరొక్క మాట నా పాపానికి పరిహారంగా ఒక్కమాట చెప్పాలని వుంది సీతగారు, చెప్పమంటారా?' అని అగాడు.

తెలుగుదూసు

వేసిన నోటిని ఆడుకుంటుంటే
 పోట్లు పెట్టి నోటికి దూకుతూ
 కొద్ది తెలుసుంది బాబో! మరిక

మనం దండలు
 మాట్లాడుకుందామా!

'ఏమిటిది?' సీత కంఠం అంగుమవి మోగింది.

'ఎప్పుడైనా, ఏ కిష్టపరిస్థితుల్లోగానీ, మీకు ఏమన్నా సాయం కావాలంటే మీ సోదరుడుగా భావించి నన్ను అర్థిస్తారా సీతగారు? ఆ రోజే గనుక వస్తే నేను ధన్యుణ్ణి. మీ పుట్టబోయే బాబుకి నన్ను మేనమామగా చూపిస్తే, నన్ను మీరు క్షమించినట్టు వంతుపిస్తాను. అలా చేస్తారా సీతగారూ?'

అతని మాటలకు కదలకుండా

విలబడింది సీత. తప్పు చేసినా, మనిషి పశ్చాత్తప్తడై నప్పుడు క్షమించాలి. అతనిప్పుడు అడిగే దానిలో తప్పులేదు. ఇందులో తనకు వచ్చిన నష్టమూ లేదు.

'ఆ రోజంటూ వస్తే, అలాగే కాసియ్ మోహనాప్' అంది దృఢంగా.

'చాలా సంతోషం. నేను వెళ్ళొస్తానమ్మా' అని, వెళ్ళిపోయాడు మోహనాప్. అనుకోని రక్త సంబంధ మేదో కలిగినట్టు చూస్తూ విలుచుంది.

సీత.